

zonder voor wat betreft scheepvaart- en handelszaken. De stad mag er best trots op zijn!

NOTEN

1. Over de geschiedenis van de Rechtbank Rotterdam bestaat weinig literatuur. Ter gelegenheid van de opening van het gerechtsgebouw aan de Noordsingel verscheen in 1900 het boekje *De rechtbank te Rotterdam van 1811 tot 1900* van de rechter/oud-archivaris J.W. Mulder (1860-1905). Deze was van 1897 tot 1903 rechter in Rotterdam en daarna president in Alkmaar. Ter gelegenheid van het afscheid van de Noordsingel verscheen in 1997 de brochure *Herinneringen aan de Noordsingel* onder redactie van de oud-hoofdofficier van justitie J.D. de Jong en de oud-presidenten L.F.D. ter Kuile en F.J.M. Nivard. Aan deze beide geschriften zijn diverse gegevens voor dit artikel ontleend.
2. M.W. van Boven, *De rechterlijke instellingen ter discussie 1795-1811* (Nijmegen 1990).
3. Zie voor Van Hoogstraten *Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek* dl. 8, 1930, kolom 834.
4. Zie voor Gevers, G. Chr. Kok, *Rotterdamse juristen uit vijf eeuwen* (Rotterdam 2009), 76-83 en de daar genoemde literatuur.
5. Zie voor Moorrees, C.P. Aubel, *Rechtbank Nijmegen 1811-1877* (Zutphen 2002) 79-90.
6. Zie voor Frets, A.J. van der Aa, *Biografisch Woordenboek*, 21 delen 1852-1878, dl. 6, 247.
7. E. Wiersum, 'Pieter van Vollenhoven als garde d'honneur', *Rotterdamsch Jaarboekje* 1911, 26-74; W.F. Lichtenauer, *De Nederlanders in Napoleons Garde d'Honneur*, (Rotterdam/Den Haag 1971).
8. Zie voor Vaillant *Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek*, dl. 10, 1937, kolom 1071.
9. Nelleke Manneke, *Het Heilige Geest-Huis te*

Rotterdam sinds 1434 (Rotterdam 2001), 149.

10. Voor de geschiedenis van de Rechtbank Brielle zie L.C. van der Knoop, 'De rechtbank van Brielle 1811-1877', *Hollandse Studien*, dl. 3, 1972, 171-189.
11. Zie over de herkomst van de leden van de Rechtbank Rotterdam, hun carrière en de problematiek van de snelle doorstroming een bijdrage van G. Chr. Kok, die wordt opgenomen in het eind 2011 verschijnende gedenboek *Tweehonderd jaar rechters*, red. M.W. van Boven.
12. Zie voor de kinderrechtspraak in Rotterdam, J.C. Hudig, 'Vijftig jaar kinderrechtspraak in Rotterdam', *Rotterdams Jaarboekje* 1973, 205-224.
13. Zie over De Bie, Joachim Adriaanse, *Mits op waardige wijze...../De Nederlandse Vereniging voor Rechtspraak 1923-1998*, Den Haag 1998, 15 e.v. Voorts het in memoriam door G.W. van Vierssen Trip in *Rotterdams Jaarboekje* 1956, 173-177.
14. A.S. Nolst Trenité, 'Een triptiek over de meidagen 1940', *Rotterdams Jaarboekje* 1975, 257-264.
15. Zie over Van Vierssen Trip het aan hem gewijde hoofdstuk in, G. Chr. Kok, *Rotterdamse Juristen*, 150-156.
16. Zwaardemaker schreef na de oorlog een apologie, die zich in het Archief Zwaardemaker in het Nationaal Archief in Den Haag bevindt, ingang 2.21.182.
17. Zie over Hudig en de strijd om de benoeming van vrouwelijke rechters, G. Chr. Kok, *Rotterdamse Juristen*, 341-350.
18. Zie over Van Vollenhoven het in memoriam door A. Dirkszager in *Rotterdams Jaarboekje* 1968, 231-233.
19. Zie voor Reuder het aan hem gewijde hoofdstuk in G. Chr. Kok, *Rotterdamse Juristen*, 351-361.